

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنیته

صورت مجلس یوم یکشنبه ۸ آبان ماه ۱۳۰۵ مطابق ۲۳ شهر ربيع الثانی ۱۳۴۵

جلسه ۲۴

شیخ علی دشتی - میرزا حسین خان دادگر سد رس میریض
خائین بدون اجازه - آقایان: محسدوی خان اسدی - حاج میرزا
حبيب الله امین - میرزا محمد علی خان نظام مافی - میرزا ابراهیم قوام
مجلس یکربع ساعت بعد از ظهر بریاست آقای تدين تشکیل و
صورت مجلس یوم پنجشنبه پنجم آبان ساه قرائت و تصویب شد.
خائین بالاجازه - آقایان: حاج آقا رضا رفیع - علی خان اعظمی

نویخت - محمدهاشم میرزا فخر - میرزا حسن آقا آقازاده سبزواری
غلامحسین میرزا مسعود - عالیزاده جوزانی - دکتر رفیع خان - آقا
شیخ محمدعلی ثابت .

دیرآمدۀ با اجازه - آقای میرزا محمد تقی بهار .
دیرآمدگان بدون اجازه - آقایان: فیروز میرزا فیروز - میرزا
علی اکبرخان داور .

آقای مسافر وزارت داخله در جواب بیانات مجلس قبل آقای
طباطبائی و کیا مسندۀ در صورت مجلس راجح به تعیین حکومت
سراب و گمرود اخواه نمودند شماره احصار شده و پس از وصول
امیر جدید امور راجعه بالانتخابات را با تحویل داده جرئت
خواهد نمود و غلام هم مداخلاتی در امور انتخابات نمی نماید .

آقای عراقی - یاسائی - بهبهانی - داور - محقق و آقاسید
یعقوب هریک شرحی مشعر باطله ناوفع سوء قصد روز
گذشته نسبت پاپای مدرس و علو مقام ایشان از هیث روحانیت و
سیاست و خدمات ذی قیمت ایشان به مملکت و حکومت ملی و توجه
عامه نسبت با این قضیه هائمه و لزوم مسئولیت نمایندگان سلت و بالآخره
عظمت این واقعه و سوء تأثیر این گونه حراثت برای مملکت تقریباً
و تضاد نمودند دولت در این خصوص با جدیت تمام و تمام واهتمام
فوق العاده واستظهار کامل بتفویت مجلس شورای ملی قضیه را تعیین
و بوسانی قانونی از هیچ نوع اقدام خواهد شد . شهنشیده هم آبان ماه
وقایع در آتیه تجدید نشود .

آقایان وزیر عدلیه و وزیر مالیه نیز شرحی مشعر لیائف و تأثر

دولت از وقوع این امر تغیر و اظهار مینمودند از زمان وقوع حادثه
بلایا ملی و مخصوصاً در تحت استنطاق هستند و البته
دولت از هیچگونه اقدام خودداری نخواهد نمود تا حقیقت واقعه
مکشوف و خاطر آقایان نمایندگان محترم از این رهگذر آسوده شود .
آقای رئیس اخواه نمودند بدیهی است این رویه غیر مطبوعه
امنیت عمومی و مسؤولیت نمایندگان وبالآخره قانون اساسی مملکت
را که متضمن مسؤولیت جامعه و افراد نمایندگان است مورد تزلزل
قرار میدهد و مقتضی است هیئت دولت با اطمینان واستظهار کامل
بمساعدت مجلس شورای ملی مساعده و احتیاط را تعیین و سرشمه این
موضوع را کشف و مرتكبین را مجازات نموده که دیگر این قبیل
فجایع در مملکت روی نموده .

آقای وزیر امور خارجه آقای میرزا فتح الله خان پاک روان را

بمعاونت وزارت امور خارجه معرفی نمودند .

جلسه آتیه بروز شنبه دهم آبان سیاست و نیم قبیل از ظهر

و دستور آن هم دستور همین جلسه مقرر و مجلس یکساعت و ده دقیقه

بعد از ظهر ختم شد .

آقای حاج میرزا حبیب الله ایشان اظهار نمودند که در جلسه

گذشته بمناسبت کمال استجابة نموده اند . آقای رئیس فرسودند

رجوع به کمیسیون مخصوص میشود و اصلاح خواهد شد و چون نسبت

بصورت جلسه مخالفی نبود تمم و بشدیده هم آبان ماه

وقایع در آتیه تجدید نشود .

آقایان وزیر عدلیه و وزیر مالیه نیز شرحی مشعر لیائف و تأثر

صادرت مشروح مجلس یکشنبه هشتم آبان ماه ۱۳۰۵ مطابق بیست ربع اثانی ۱۳۴۵

مجلس یکریبع ساعت بعد از ظهر بریاست آقای تدبی تشکیل
صادرت مجلس پنجم آبان ماه را آقای آقاسید ابراهیم
ضیاء قرائت نمودند .

رئیس - آقای عراقی . (اجازه)
عراقی - قبل از دستور .

رئیس - آقای یاسائی .
یاسائی - قبل از دستور .

رئیس - آقای بهبهانی .
آقای امیر زید احمد بهبهانی - قبل از دستور .

رئیس - آقای داور .
رئیس - آقای آقاسید یعقوب .

رئیس - آقای ابراهیم وقت شد قبل از دستور عرض
رئیس - نسبت بصورت مجلس مخالفی نیست؟ (گفتند

خیر) .
رئیس - صورت مجلس تصویب شد .

عراقی - البته خاطر محترم همه آقایان نمایندگان محترم
و هیئت محترم دولت از قضیه دیروز کاملاً مستعپر است که آقای
مدرس در موقعی که به سدرسه سپهسالار برای تدریس تشریف
میرده اند مورد حمله یکی دو نفر بی وجдан واقع شده اند و تا آن
اندازه که اطلاع داریم دولت هم تاکنون با کمال جدیت شغول
تحقیق و رسیدگی بدقضیه بوده و قضیه را دنبال کرده است تا اینکه
منبع قضیه کشف شود ولی غرض بندۀ از آسدن اینجا و تهدید

آقایان این است که خواستم بدولت که طرف توجه عموم نمایندگان است

عرض کنم که مطابق قانون اساسی و کلا مصون از هرگونه تعرض

هستند و قوه معزیه در مملکت که عبارت از هیئت دولت باشد

باید مطابق قانون اساسی بقدرتی که میتوانند هم از نمایندگان محترم

معاون وزارت داخله - اظهاری که راجح به حاکم سراب شده

گردید .

بود که: با اینکه بندۀ عرض کردم احضار شده است باز باقی است،

میرود برسد و کار را به او تحویل دهد و حرکت کند . در هر

صورت او احضار شده و باید بیاند و تا وقتی که مأمور مخصوص وارد

شده است بهیچوجه در انتخابات آنچه داخله نمیکند .

رئیس - آقای عراقی . (اجازه)

عراقی - آقای ابراهیم وقت شد قبل از دستور .

رئیس - آقای یاسائی .

یاسائی - قبل از دستور .

رئیس - آقای بهبهانی .

آقای امیر زید احمد بهبهانی - قبل از دستور .

رئیس - آقای داور .

رئیس - آقای آقاسید یعقوب .

رئیس - آقای ابراهیم وقت شد قبل از دستور عرض

رئیس - نسبت بصورت مجلس مخالفی نیست؟ (گفتند

خیر) .

رئیس - صورت مجلس تصویب شد .

این قضیه بخصوص را از اجرای قانونی شدیداً و جداً تعقیب
و قضیه را کشف و پمچه تضا بهار مینمودند از زمان وقوع حادثه
سرنگی را به مجازات برسانند (جمعی از نمایندگان - صحیح است)
و در اوسط جریان استنطاقی بایدی یا آن مرحله را که قبلاً برای
استنطاق یا در پارک که بدایت باید طی کنند و فقه بیدا نمایند و این
قضیه را تا آخرین مرحله قضائیش حتی دیوان تمیز برسانند تا
علوم شود یک اصل قضائی برای مسائل مهمه در این مملکت
مستقر و مستقر است و مثل خیلی از قضایا به قضاؤهای احسانی
طبقات و افراد برگزار نشود و البته دولت هم همین نظریه را خواهد
داشت و ما هم اطمینان کامل بدولت حاضره داشته و داریم و
انتظار داریم که به سرعترین وسائل اقدامات خودشان را تعقیب
و زودتر منبع فساد را کشف کنند و به هر کجا هم بخورد ویده
جائی که متناسب شد سنتنسی است که دولت قضیه را تعقیب و روحانیت
جریان قضیه مجلس شورای ملی را مستحضر و افکار عاده را هم
در حال نگرانی و اخطار نگاه ندارند .

رئیس - آقای بهبهانی . (اجازه)

بهبهانی - مطالی که آقا بیان کرده مطالی است که
البته از نقطه نظر قانون و سیاست و حفظ سیاست و صیانت مملکت
و حفظ و کلا و عالمه مردم البته همینطور بود که فرمودند و عقیده
همه آقایان هم همین بود که بیان کرده ولی باید یکقدری در
اینجا باریکتر شد و تصدیق کرد که آقای مدرس یک آدم مدرس یک آدم
فوق العاده است . یک شخص عادی نیست . زدن مدرس و ترور
کردن مدرس را در این مملکت در عملیات خودش یک آدم مدرس و ترور
گذشته از اینکه مدرس در عملیات خودش یک آدم مدرس است
اعم از وکالت و مقام علمیت و سیاست شخصاً یک عنوانی دارد
که در عراق عرب و عجم و کلیه مملکت ایران یک شخصیت
و مقامی برای خودش احراز کرده است که ازوی محل غلطه همه
مسلمین دنیا است و این واقعه یک واقعه ایست که بعنته واقع شد
و آقایان و کلا هم همیک بنویه خود در این قضیه اظهار تأثیر
سی کنند . و البته هیئت دولت هم در این تضییه اگر بیشتر از آقایان
و کلا متأثر نباشند شاید کمتر متأثر نمیشند و البته آنچه شایسته
تعقیب بوده است در این موقع کرده اند و البته تعقیب هم یک
مقدماتی دارد ولی این را هم باید تصدیق کرد که از موقع وقوع
قضیه تالیعه قریبی سی ساعت است ولی در این سی ساعت دولت
هنوز یک راپورت و نتیجه از اقداماتش ندارد که بگوید .
البته تحقیقاتی که تاکنون شده است در مقدمات بوده است
و اسیدواریم به زودی کشف قضیه بشود . ولی یک مسئله هست
که میخواهیم تذکر بدهم که آمدن به مجلس و نشستن اینجا و در
مطالب دولت و ملت وارد شدن اینها فرع یک اطمینانی است
و ابروز این اطمینان برای ما متزلزل است و در این موقع بندۀ
عرض کنم (و بندۀ عقیده خودم است که عرض بیکنم) که باید
هیئت دولت با این همراهی که مجلس اظهار میکند و احسانی
که مجلس نسبت به موقعیت دولت دارد و حقیقت هم محل اعتماد

هم از قوانین جاریه مملکت محافظت کنند و فعل غرض از این
تصدیع این است که خواستم خاطر شان را متذکر کنم که مجلس
شورای ملی و آقایان نمایندگان با کمال بی صبری جداً انتظار و تقاضا
دارند از هیئت دولت که هرچه زودتر قضیه را کشف و منبع قضیه
را معلوم کنند و هرچه هم به نظر مبارکشان رسید و هر کس را هم
که طرف سوی خودش شد تعقیب کنند و مجلس هم با کمال جدیت
با تمام قوای خودش در این باب همه گونه مساعدت خواهد کرد
که دولت کاملاً بتواند این قضیه را تعقیب و کشف کند . تازودتر
موضع قضیه معلوم شود .

آقای - آقای یاسائی . (اجازه)

یاسائی - نثار و تأثیر نویق العاده که از قضیه هائله دیروز
برای نمایندگان محترم و جامعه طهران بلکه جامعه ایران دست
داده محتاج به توضیح نیست . آقای مدرس قطع نظر از مقام روحانیت
و اجتیاد و اینکه از طراز اول علمای ما بودند ...

یاسائی - بعضی از نمایندگان - هستند .

بعضی از نمایندگان - دارند .

یاسائی - و در مسائل مهمه مملکتی ایشان یک تقدیمه ای
برجسته برداشته اند و هر وقت یک قضایائی بیش آمد میکرده که
تصور میرفته است مصادیه با حیات سیاسی این مملکت داشته
باشد ایشان برای وقوع خودشان در هرگونه مخاطره حاضر بوده اند ،
زحمات و مشقایتی که در راه تثبیت اصول حکومت ملی کشیده و متهم
شده اند قابل تردید نیست و ماها هر یک بنویه خود فوق العاده
متاثر هستیم و تصور میکنیم دولت حاضر هم که طرف اعتماد و
اطمینان ما هستند آنها هم فوق العاده متاثر شده اند و احتمامی که
مقدیمه است برای کشف قضیه و منبع فتنه و فساد کرده و خواهند
کرد . چیزیکه لازم است بنده تذکر بدهم این است که چند سال

بود که: با اینکه بندۀ عرض کردم احضار شده است باز باقی است،
موقوف شده بود و بواسطه مساعی ایشان در زمان ریاست وزرایی
و در موقع سلطنت بخصوص هیچ گونه از این حادثه های سو به این
صورتی که دیروز اتفاق افتاد اتفاق نمی افتد و ما باید سعی کنیم
که وضعیت سکونت و آرامش فکری و سیاسی برای مجلس ویرای
دولت و جامعه محفوظ بماند و اجازه ندهیم از تو یک اشخاص

ماجراجوی نظریات شخصی یا نظریات سیاسی خودشان را بطریق
غیر شروع بخواهند در این مملکت اعمال کنند و یک چیزهایی
را که منسخ شده است دو مرتبه در این حادثه داشته است که هر قضیه ملهم سیاسی
(بعضی از نمایندگان - صحیح است) بعلاوه از پیش شده اند و تا آن
تاکنون در این مملکت سایه شده است که هر قضیه ملهم سیاسی

که اتفاق افتاده یاکه قضیه جانی که محتمل جنبه سیاسی داشته
است به تضاد رسی نرسیده است و به قضاوت فردی برگزار شده
آقایان این است که خواستم بدولت که طرف توجه عموم نمایندگان است
عرض کنم که مطابق قانون اساسی و کلا مصون از هرگونه تعرض

هستند و قوه معزیه در مملکت که عبارت از هیئت دولت باشد
باید مطابق قانون اساسی بقدرتی که میتوانند هم از نمایندگان محترم

ایران توسط نمایندگان خودش امروز احساسات خود را بشماها
بیان میکند. امروز احساسات ملت ایران بواسطه حرکت
فوق العاده که در سرکنی مملکت واقع شده است جریحه دار شده
است. مردن، کشته شدن. یافلانکس مرد یا کشته شد. اینها از
امورات عادی است ولی یک همچو قضايائی که اتفاق میافتد
بحیثیت و مقامات یک ملتی صدمه وارد میآورد. ملاحظه بفرمایید
وقتی که بتاریخ نظر کنیم میبینیم در ممالک بزرگ دنیا و تمام
جنگهای بزرگ دنیا برای خاطر ریشه ملیت یک ملتی بوده یا برای
ریشه مذهب یک ملتی بوده است. همانطور که در جلسه خصوصی
عرض کردم بنده کاملاً مطمئن هستم که این هیئت دولت و این

بنابراین باید دراین قضیه چشم‌شان را باز کنند و عینک هم به اینکار اقدام کنند و بعقیده بنده پس از اینکه درست دقت بهر کس سوء ظن‌شان رفت و بهر مقام که این قضیه منتبه بدون ملاحظه و با اطمینان باینکه تمام افراد مجلس بلا استثناء درجه مساعدت و همراهی را با دولت خواهد داشت اقدام قضیه را تحت تعقیب درآورند و معلوم نمایند که این کانوون از کجا بوده و دنباله‌اش چه خیال داشته‌اند و می‌خواسته بکنند؟ تا هم قضیه بر همه معلوم و مبرهن شود و هم لوطنی بازیها جلوگیری شود تا دیگر نظایر آن دراین سملک نشود.

بعضی از نمایندگان — مذکرات کافی است.

ارادت داشتنند همین طور اقایان وزراء اقای مدرس یک پیرمردی است از طراز اول علماء و مقام اجتهاد را دارد تمام ماهها دارای مذهب جعفری هستیم مذهب ما این است (فاماالحوادث الواقعه فارجعوا فيها الى رواة حدیثنا) مدرس را اینطور تشخیص دادیم که درسواقع سخت باشان رجوع کنیم . این عقیده مذهبی ماست . وزراء ماهم که سلامان هستند، بنا بر این این عقیده مذهبی شان است مجلس خواست بدولت بگویید که ما آئینه انعکاس احساسات ملت طهرانیم لذه خودم در ش.میران بودم وقتی آدم رفتم بمریضخانه دیدم فوج فوج دسته دسته چه از طبقات علماء و چه از طبقات خودمان چه از طبقات دیگر با یک حال انکسار و تضرع و قلب شکسته بقدرتی این مسئله را بنحو نفرت نگاه میکردند که سیخواهم بگوییم مثل روز عاشورا برای ملت طهران بود. یک ملتی که برای حفظ مقامات و قوه تقیینیه خودش اینطور فدا کاری میکند البته باید تصدیق کرد که ملت ایران ملت چیزفهم حساسی است و در یکجا هائیکه بحیثیت او بر میخورد از پانی نشیند تا بمقبود خودش برسد مجلس شورای ملی هم با نهایت نفرت و از جار این حرکت رذیل کثیف را نگاه میکند و این حرکت را خارج از مقام انسانیت میداند این یک مقام، یک مقام دیگر اینکه ما بنام ملت ایران بنام ملت اسلام بدولت بیگوئیم که این مسئله را یک مسئله فوق العاده تلقی کند و زودترهم به مجلس راپرت بدهد تا اینکه ملت ایران از این نگرانی بیرون بیایند.

وزیره‌مالیه — بدیهی است که هریک از افراد نمایندگان در این قضیه تأثرات فوق العاده دارند و همه آقایان هم شاید بدانند که هیئت دولت در این قضیه فاجعه که اتفاق افتاده است اگر پیشتر از آقایان یا بقدر آقایان متأثر نباشد کمتر نیست. این مسئله را همه میدانند که بزرگترین مسائلی که در یک سلطنت باید رعایت و حفظ شود حفظ امنیت است و یکی از مسائلی که در تمام دنیا بآن بچشم نفرت نگاه میکنند مسئله ترویریسمی است و مسئله ترویریسمی هم اگر نسبت یک شخص خارج از سقام روحانیت یا مقام نمایندگی مجلس شورای اسلامی هم اتفاق میافتد بر هیئت دولت مسلم بود که باید این مسئله را جداً تعقیب کند و طوری کند که نظائر آن اتفاق نیافتد خصوصاً که این قضیه نسبت باقای مدرس اتفاق افتاده که علاوه بر مقامات علمی وسیادت آقای مدرس و طراز اول بودن جزو

رئیس — آقای محقق (اجازه) محقق — بنده خیلی متاسفم که قضیه باین بزرگی واقع شده و آقایان میفرمایند مذاکرات کافی است. بنده از جمله اشخاص هستم که اعتقاد نداشتم اسرور مجلس علنی شود و از جمله کسانی هستم که قضیه دیروز را یک فاجعه بزرگی برای ایران و اسلام میدانم و این قضیه را یک مطلب سهمی میشمارم و مثل همه آقایانی که در خارج میبینیم که خیلی متأثر و متأسفند و مثل این است که در آتش میمروزند و آرام نمینشینند بنده هم خیلی متاسفم البته همه آقایان میدانند که سارس بودن کار کوچکی نیست یک و کیل میحترم ایرانی که تمام اشخاصی که با او هم عقیاده هستند و تمام اشخاصی که با او هم عقیده نیستند میدانند که او باین سلطنت علاقه مند بود واستقلال طلب بود و دلسوز وزحمت کش ایران بود و در ادوار گذشته ما میدیدیم که این آدم چه قدر صدمه میکشید وزیر بار صدمات و مشقات میرفت. بنده حرفی ندارم که آقایان هر روز هم مجلس تشریف بیاورند ولی سراقب باشند که به بینند دولت چه اقدامی میکند البته وظیفه دولت این است که ریشه این مطلب را بدست بیاورد. زدن مدرس زدن دونفر کاسب و نزاع کردند دونفر آدم عادی با هم نیست. دولت باید ریشه این مسئله را بدست بیاورد تا به بینند پکجا میرسله و تمام وکلاء باید برای مجازات کردن ولو بهرجا که منتهی بشود حاضر پشوند. پس بنده از آقایان خواهش میکنم همنظروا که دیدیدم در مجلس خصوصی

هیئت محترم دولت جدیت دارند آقا یانههم باید جدیت بخراج بد هندا
و این یک هفته را تشریف بیاورند ولی اعتقاد ندارم که این یک
هفته چیزی گفته شود تامسیله کشف و خاطر آقا یان راحت شود.
رئیس - آقا سید یعقوب (اجازه)

آقامید یعقوب - آنچه که بنده از احوال نمایندگان در دنیا
دیده ام این است که نماینده های هر مجلس آئینه احساسات
افکار آن ملت است یعنی احساسات و افکار ملت را در مجلس علنی
بیان می کنند و قوه سجیریه که مأمور اجرای قانون است حاضر بیش
که افکار و احساسات ملت را که اظهار می کنند بشنود بنده که
باعده از آقا یان از مقام محترم ریاست استدعا کردیم که به هیئت
دولت اطلاع پدهند که امروز تشریف بیاورند برای این بود که
بانها بگوئیم احساسات ملت ایران امروز جریحه دار است . ملت

همه مجلس است باید یک جدیت فوق العاده در کشف حقیقت قضیه ابراز کند که مجلس بتواند کاملاً اطمینان پیدا کند که این قضیه تا چند روز دیگر از روی حقیقت انشاء الله کشف خواهد شد. البته بنده هم موافقم و عمل را هم باید همینطور تعقیب کرد ولی اگر این اطمینان نباشد و دولت امروز این اطمینان را ندهد بنده تصور میکنم داخل در امور مجلس شدن چندان صلاحیت نداشته باشد.

یامائی - با کمال جدیت الجام وظیفه خواهیم کرد این قضیه هم باید تعقیب شود.

وزیر عدليه - البته وظیفه دولت است که در کوچکترین قضیه که از این قبیل اتفاق میافتد تمام مساعی خودش را برای کشف قضیه بذل کند در این قضیه بخصوص چه از نقطه نظر مقام علمی آقای مدرس و چه از نقطه نظر سیاست یک اهمیت فوق العاده و مخصوصی دارد (صحیح است) بدیگر اینکه دولت مطلع شد از این قضیه اشخاصی که صلاحیت داشتند برای تعقیب امر مشغول اقدامات شدند و از دیروز تا کنون آنچه باید اقدامات بشود شده و فعل قضیه تحت استنطاق است و البته قضیه که تحت استنطاق است علی شدلش و زیاد درباب آن حرف زدن شاید صلاح نباشد. بنده همینقدر اطمینان میدهم به آقایان محترم که دولت بتویج وظایف خودش کوتاهی نخواهد کرد و این قضیه از تأثیر فوق العاده که از این قضیه برای دولت حاصل شده است اقدامات خودش را تعقیب خواهد کرد. و امیدواری کامل دارد که انشاء الله قضیه کشف و خاطر آقایان نمایندگان محترم از این رهگذر آسوده شود.

جمعی از نمایندگان - انشاء الله.

هستند و آنرا به شکل غیرعادی تلقی می کنند البته آقایان از قضیه شخصی که عرض می کنند موسوم به دریفوس سبوقند که در چند ساله آقایان رساندم سواله یک سواله ایست که بدون استثناء هر و کیلی با و کیل دیگر در این باب دارای یک عقیده است و اتفاق مجلس در این است که اگر باب این گونه اعمال و این رویه ها دوستبه در این مملکت تجدید شود واقعاً بدون اغراق و مبالغه برای استقلال مملکت یک لطمات و خدمات بزرگی تهیه می کند. مملکت ایران چند سالی است داخل در اصول حکومت ملی شده است و چندسالی است که ما صحبت در اصول حکومت ملی می کنیم ولی متأسفانه و بدین خانه نمی توانیم بگوئیم که هنوز حکومت ملی به معنای تمام و تمام خودش در تمام مملکت ریشه دوانده است. یک چیز تازه و نوی است بنا بر این پیش از هر چیز باید راجع به این سواله و راجع به موضوع حکومت ملی مراقبت داشته باشیم و اصول آن را حفظ کنیم و یکی از برجسته ترین اصول این است که و کیل مجلس باید آزاد باشد و مطمئن باشد و بتواند آزادانه هرچه به نظرش برسد بگزید و هر رویه را که مصلحت میدارد تعقیب کند و اگر بنا باشد این اصل تزلزلی برش وارد آید آن وقت دیگر حکومت ملی معنی ندارد (نمایندگان - صحیح است) متأسفانه در چند سال پیش وقتی که تازه جریانات انقلابی در این مملکت پیش آمده بود

دولت عرض میکنم که مجلس حاضر است همه گونه تقویت و تأیید از دولت حاضر برای کشف این قضیه بکند (نمایندگان، صحیح است) بنابراین برای اینکه تجدید نظائر نشود و اینطور فجایع در مملکت حکمران نکردد دولت حاضر با کمال قوت قلم واطینه ای خالق باید این موضوع را تعقیب و منع و سرچشم این موضوع را کشف و تمام اشخاصی که مرتکب یا شریک جرم یا دخیل بوده اند در مقامات صالحه قانونی تعقیب و در مقامات صالحه مجازات شوند بنابراین تصویب میکنم برای هیئت دولت هم نگرانی نباشد و با کمال قوت قلم باید این قضیه را تعقیب بکند اگر اجازه میدهد دیگر باین مذاکرات خاتمه بدهیم (بعضی از نمایندگان صحیح است) آقای وزیر امور خارجه فرمایش داشتند؟

وزیر امور خارجه - اجازه میخواهم که آقای میرزا قفتح الله خان پاکروان را که بتصویب آقای رئیس الوزراء به موافقت وزارت امور خارجه معین شده اند ب مجلس شورای ملی معرفی کنم.

رئیس - بنابراین فعلای بجهت اینکه متداری از ظهرگذشته است و بجهیات دیگر جلسه را ختم میکنیم جلسه آتیه روز شنبه، دستور هم دستور امروز.

(مجلس یک ساعت و ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد تدین
منشی - عبدالعزیز منشی -

نمایندگان محترم مجلس هم بوده اند و همیشه یکی از مسائلی که ملت ایران در تمام مدت ادور اخیر خودش یعنی در ایام مشروطیت رعایت کرده بود این بود که در همه قضایاتی که واقع میشد نسبت بمقام نمایندگی مصوبیت کامل محفوظ بود . بنابراین نسبت بیک شخص محترمی که دارای این مقام بود و این اتفاق افتاده است بلطفه از دقیقه اولی که باطل ایجاد همگی متاثر و در کمال جدیت مسئله را تعقیب کردند که ریشه و حقیقت قضیه کشف شود و نظائر اینواعه دیگر در مملکت تجدید نشود و واقعاً برای یک ملت ایباب رشکستگی نباشد بنده تصور میکنم که آقایان نمایندگان محترم باید مطمئن باشند و هیچ اینستله ایباب تزلزل فکر آنها نباشد و همیشه دولت دقیقه در اینکار فروگزار نفرده و نخواهد کرد تا حقیقت واقعه مکشف و نتیجه مطلوبه بدهست آید و برای آقایان نمایندگان هم حقیقت واقعه مکشف گرد تا انشاء الله این رشکستگی از ملت ایران سرمع شود .

رئیس - در خاتمه اجازه میخواهم چنان جمله بعرض مجلس محترم برسانم : البته همه آقایان تصدیق میفرمایند که این رویه غیر مطلوبه امنیت عمومی را کامل متنزل میکند (نمایندگان صحیح است) و بعد از مصوبیت نمایندگان مجلس وبالنتیجه قانون اساسی ما را که متنضم مصوبیت جامعه و مصوبیت نمایندگان است مورد تزلزل قرار نمیدهد . با اجازه آقایان و اجازه مجلس بهیئت محترم